

[Stats- og udenrigsministeren.]

told- og præferenceordninger — såsom den britiske imperiepræference og oprettelsen af det europæiske kul- og stålfællesskab. GATT har, indtil OEEC tog spørgsmålet om et europæisk frihandelsområde op til undersøgelse, været det eneste forum for de senere års drøftelser om at finde nye, mere effektive metoder til en almindelig nedbringelse og udjævning af toldniveauerne. En eventuel nyordning af de europæiske toldforhold må være forenelige med GATTs regler på dette område. Dette må også gælde planerne for et nordisk fællesmarked, der derfor må forelægges for GATT, forinden de vil kunne realiseres.

Bortset fra de meget omfattende toldnedsættelser og toldbindinger, der er gennemført som resultat af toldkonferencerne under GATT, har samarbejdet i GATT formentlig haft sin største betydning derigennem, at det har afholdt visse medlemslande fra at slå ind på en ensidig og uhæmmet protektionistisk handelspolitik uden hensyntagen til andre landes interesser.

4. Danmarks stilling i det internationale handelspolitiske samarbejde og de problemer, der opstår i forbindelse hermed, er betinget af Danmarks særlige forhold. Der er her især grund til at fremhæve, dels at Danmarks eksportindtægter overvejende beror på eksport af landbrugsvarer, dels at næppe noget land har lavere toldsatser end Danmark. Den stadige fremhævelse af betydningen af en friere handel med landbrugsvarer møder desværre i praksis kun begrænset forståelse i de andre europæiske lande, der i større eller mindre omfang finder det nødvendigt at beskytte landbruget ved told og andre importhæmmende foranstaltninger, samtidig med at andre landes subsidier og eksportfremmende foranstaltninger er medvirkende til at berøve Danmark frugten af landets naturlige konkurrencemæssige fordele — til skade for valutaindtjeningen og evnen til at afvikle de resterende importrestriktioner.

Det vil fremgå af den til det høje ting fremsendte beretning fra den danske delegation til konferencen om en revision af GATT, at især de to foran omtalte problemer var afgørende for den danske delegations holdning til en række af de hovedspørgsmål, der blev drøftet på konferencen. Den danske

delegation forsøgte således at få toldspørgsmålet placeret centralt ved et forslag om, at den reviderede aftale skulle indeholde en regel, der forpligtede medlemslandene til fortsat at bestræbe sig på at gennemføre en nedsættelse af toldsatserne. Dette forslag mødte imidlertid modstand fra den store majoritet af medlemslande. Alt, hvad der kunne opnås, var, at toldsagen holdtes åben, og at forberedelser til den i begyndelsen af dette år i Genève stedfundne toldkonference blev sat i gang. Resultaterne af denne konference, hvorom jeg samtidig har fremsat et særskilt forslag til beslutning for det høje ting, blev, set fra et dansk synspunkt, meget beskedne.

Endvidere lod man sig fra dansk side også, for så vidt angår spørgsmålet om reglerne for indførelse og opretholdelse af kvantitative restriktioner, lede af det synspunkt, at anvendelsen af kvantitative restriktioner ikke burde bedømmes isoleret, men ses i sammenhæng med anvendelsen af andre for handelen ofte lige så følelige skranker som f. eks. told. Det danske standpunkt var medvirkende til indføjelsen af en bestemmelse i reglerne for anvendelse af kvantitative restriktioner, efter hvilken der under de konsultationer, som et land må underkaste sig vedrørende sin anvendelse af kvantitative restriktioner, bl. a. skal tages hensyn til de vanskeligheder, som handelsskranker i andre lande frembyder for det pågældende lands eksport.

Danmarks særlige stilling som storeeksportør af forædlede landbrugsvarer var baggrunden for den danske delegations modstand imod den dispensation fra GATT-bestemmelserne, som ikke desto mindre blev givet USA, hvorved dette land — uden at komme i konflikt med GATT-reglerne — fortsat kunne opretholde indførselsrestriktioner for landbrugsvarer, herunder mejeriprodukter. Derhos fandt Danmarks principielle holdning over for landbrugsprotektionismen udtryk i Danmarks modstand imod udvidet adgang for medlemslandene til at opretholde kvantitative restriktioner med beskyttelsesformål.

Endelig kan nævnes, at den danske delegation på konferencen fremsatte et forslag om en skærpelse af overenskomstens bestemmelser om statshandel, der som bekendt i særlig høj grad praktiseres inden for